

A Szegedi Ruházati Szövetkezet textilruházati, szőrme- és bőrruházati termékei Hollandia, az NSZK és az Egyesült Államok üzleteiben, s természetesen itthon is vevőre találunk. Tavaly 31 millió forint értékben exportáltak, idén már 40 milliósi tétel kerül a tőkés országokba. Hazai piacra 230 milliósi értéket terveztek. Képzünk a szövetkezet szücsüzemében készült, ahol saját kikészítésű hőrészbőröket tábláznak, ezeket is exportra készítik elő.

Papírgép próbája

Az új évben is változatlan ütemben dolgoznak az építők a szolnoki papírgyári nagyberuházás kivitelezésén; tartják az elmúlt évben szerzett előnyt. A IV. számú papírgép rekonstrukcióját két héttel a határidő előtt, december elején befejezték, és átadták üzem próbára. Jelenleg a V. számú papírgép hatalmas csarnokának a szerelésén, betonozásán munkálkodnak a kivitelező Szolnok megyei Állami Építőipari Vállalat brigádjai.

Út Vietnamba

Elindult az év első magyar turistacsoportja Vietnamba az IBUSZ szervezésében. A húsz magyar turista a Budapest—Moszkva—Hanoi—Ho Si Minh útvonalon repül Vietnamba. A tizenkilenc napos út során a magyar turisták megtekintik a nevezetességeket.

Melyik napon vásároljunk?

A boltok bejáratánál tanulmányozhatjuk az új nyitvatartási rendet; szinte mindenütt módosítani kellett ahhoz, hogy az idep a kereskedelmi dolgozók is megkaphassák a heti két pihenőnapot. A kereskedelemben az ötnapos munkahét bevezetése az egész lakosságot közvetlenül érinti — kit kellemesen, kit kellemetlenül.

1.

A fogyasztók és a szolgáltatók érdekei ebben a tekintetben csak nehezen egyeztetethető össze, hiszen a fogyasztóknak az lenne a legkényelmesebb, ha a hét minden napján, a nap minden órájában, nyitott ajtókat találjanak. (Valaha volt is egy ilyen élelmiszerárúház Budapesten, amelyet maig is „éjjel-nappali” csemegének becéznek).

A vásárlók ilyen természetű kényeztetése idejét múlt, ami viszont nem jelenti azt, hogy az ötnapos munkahéttel tovább csökken a nyitvatartási idő. A Belkereskedelmi Minisztérium illetékes vezetői sajtótájékoztatóján közölték a nyilvánossággal, hogy az üzletek, az áruházak, a vendéglátóhelyek, az utazási irodák heti nyitvatartási időtartama nem változik.

Ami mégis módosult, és amit vegyes megítéléssel fogadunk az a nyitás és a zárás időpontja. Az élelmiszerboltok szombatnapként korábban húzzák le a redőnyt, viszont csütörtökön és pénteken tovább tartanak nyitva. Az iparcikkek üzletek szintén korábban zárnak szombaton, viszont egy részük már reggel 8-kor nyit, és a csütörtök mellett a pénteket is bevásárlónappá nevezték ki.

Ezekre a módosításokra azért van szükség, hogy a heti két pihenőnapot a kereskedelemben is kihasználhassák. Egyúttal arra is igyekeznek bennünket nevelni, hogy szabad szombaton még a bevásárlással se farszszuk magunkat, hanem szabad időnket a pihenésnek, a sportnak, a szórakozásnak, a családnak szenteljük. Az álláspont vitatható. Mert igaz ugyan, hogy a hűtőgépekkel felszerelt háztartások nem szorulnak mindennapi bevásárlásra, a tartós élelmiszereket meg igazán meg lehet venni a hét bármely napján, nálunk a dolgozók közül sokan mégis rákényszerülnek, hogy szombaton menjenek a piacra, a boltba is. Így juthat-

nak friss áruhoz, azután a hétköznapok, különösen ahol kicsik még a gyerekek, nagyon zsúfoltak, rohanással telnek.

2.

Mindenknek ellenére azt lehet mondani, hogy helyénvaló a bevásárlást lehetőleg hétköznap elvégezni, így lehetne korszerűbb az életmód. Feltehetőleg idővel módosulnak is a vásárlói szokások, alkalmazkodnak ahhoz, amit a kereskedelem sugall, sőt, propagál. Nagyobb gonddal csak azok találják szembe magukat, akik kis községekben élnek, vagy olyan helyen laknak, ahol csupán apró üzletek működnek. Egy olyan üzletben ugyanis, ahol mindössze egy, két vagy legfeljebb három alkalmazott dolgozik, a heti két szabadnap kiadásához heti két napot zárva kell tartani. Még hozzá — az ott dolgozók érdekében — a vasárnapon kívül lehetőleg szombaton vagy hétfőn.

Egy jól szervezett és megfelelően felszerelt háztartás könnyedén vezethető ügy is, hogy két, egymást követő napon a bolt felé sem néz a család. Inkább az a kérdés, milyen lesz ezekben az élelmiszerboltokban az áruválaszték a két napos zárás előtt és után? Tartani lehet attól, hogy — gyenge. Zárás előtt azért, nehogy a boltos nyakán maradjon romlandó áru, a két bolti pihenőnap után viszont azért, mert a friss szállítmányok esetleg nem érkeznek meg a nyitásra. Még

bonyolultabbá válik a dolog, ha meggondoljuk, hogy az élelmiszeriparban, ahol a friss tejtermékek, felvágottak készülnek, esetleg szintén szabad szombatot tartanak; s akkor vajon mit szállítanak a hétfő hajnali boltnyitásra?

Akadnak még más kidolgozatlan részletkérdései is az új rendnek. Köztudott, hogy a kereskedelmi dolgozók mintegy 80% százaléka nő, nagy részük édesanya. Vajon hogyan tudnak gondoskodni a gyermekük felügyeletéről ott, ahol a bölcsődék, az óvodák, az iskolák szabad szombatot tartanak, de a boltok kinyitnak? Vagy: mit kezdjenek a szombati bevétellel az üzletek dolgozói ott, ahol a posta — szabad szombatlévén — nem veszi fel a pénzt?

3.

Mielőtt csak a fogyasztói érdeket állítanánk előtérbe, gondoljuk meg, hogy a rövidített szombati üzleti órák is azt jelentik a kereskedelmi dolgozók számára, hogy a második pihenőnap általában csak havonta kétszer kaphatják meg szombaton.

Végül is úgy tűnik, hogy a most kialakított új nyitvatartási rend esszerű és tisztességes kompromisszum a vevők és az eladók között, aminek eredményeként — hisz ez a lényeg — a négyszázezer kereskedelmi és vendéglátóipari dolgozó is élvezheti a heti két pihenőnapot.

G. Zs.

Tájékoztató

Kempingezés

Az elmúlt évben már megközelítette a 40 ezret a Magyar Camping és Caravaning Club taglétszáma — hangzott el a klub szerdán megtartott sajtótájékoztatóján, melyen Menyhárt Ádám főtitkár összegezte az elmúlt évben elért eredményeket és ismertette az idei terveket.

Mint elmondta, tavaly több mint 8 és félezer vették részt a klub által szervezett bel- és külföldi üdüléseken, körutazásokon és rendezvényeken. Legnagyobb sikere a bolgár tengerparti üdülésnek és a hegyvidéki körutazásnak volt, de igen sokan érdeklődtek a cseh-szlovákiai és a jugoszláviai síturák iránt is. A magyar-

országi kempingeket 1981-ben 780 000 vendég — közülük több mint 510 000 külföldi — kereste fel, s ez a szám lényegében megegyezik az 1978-as év rekordforgalmával.

A nyugati országokból érkező vendégek száma az elmúlt 5 évben folyamatosan emelkedett, és ez idő alatt megduplázódott. Tavaly összesen 3,3 millió éjszakát töltöttek el a vendégek kempingekben, ebből 2,4 milliót külföldiek. Az átlagos tartózkodási idő 1981-ben több mint 4 nap volt. A Balaton térsége — ahol a legtöbb kemping — 41 százalékkal részesült az ország ilyen típusú forgalmából.

Egy alapító munkásör monológja

Negyedszázad — közösségben

— Amikor felesküdtünk munkásörnek, katonai viseletet kaptunk. Azt a gimnasztyorkás öltözetet. Jól emlékszem, talán az első vagy második szolgálat után lehetett, mert mindjárt az eskü után, 1957. március 10-től 16-ig „talpon” voltunk — megyek haza Petőfitelepre. Odaváló gyerek voltam, így nem lehet csodálkozni rajta, hogy mindjárt ismerősbe botlottam. Hallottam, amint hangosan megjegyezte. „nézd, a Mándoki János, nem is volt katoná, most meg egyenruhában jár.”

Ezt egyáltalán nem bántó vagy gúnyos hangszíval mondta, úgyhogy inkább csak arra emlékszem, jölesett hallani. Nem volt akkor olyan egyértelmű, hogy az ember hová áll — talán ezért is volt annyi megtévedt ember. Nyugodtan nevezhetem így, ez bebizonyított tény.

Azzal, hogy november negyedikén Szolnokon megalakult a Forradalmi Munkás-Paraszti Kormány, még nem volt egycsapásra elintézve minden. Ezt bizonyítja az is, hogy még ezután kaptam lábra az a híresztelés, amiből felelőtlen elemek jelszót is formáltak: MUK. Aki az előzményeket figyelte, átélte és nyitott szemmel értékelte is, oda jutott, hogy döntésre kényszerült. Az én döntésem az lett, hogy amint megtudtam, szervezik a munkásörsejget, beléptem. De addig még sok minden lezajlott bennem.

Hadd kezdjem onnan, hogy ötvenhatban az öntödénél voltam személynzet. Amikor kirobbantak azok a tragikus események a fővárosban, itt még nemigen láttuk annak nyomát, hogy mi lesz Szegeden. Csak pár nap múlva érzékeltük, legalább is én. Ott a munkahelyemen át kellett adnom a személyi anyagokat őrző szekrény kulcsát, és a káderlapokat széthordták a „munkás-

nács” jóvoltából rázabadirott emberek. Azt hitték, micsoda szörnyűségek lesznek majd rajta. Csalódtak, mert semmit nem találtak, ami meglepő, vagy ismeretlen lett volna számukra. Akkor egyébként engem kitétek raktárosnak — hát én maradtam is, míg nem rendeződtek a dolgok.

De azok még vártak magukra. Lázasan hallgattuk a híreket, és egyre jobban tisztult a látásunk: nem volt kétséges, hová jutunk, ha minden úgy megy a maga útján. Ekkor vált meggyőződéssé bennem, hogy ezt meg kell akadályozni. No, hát ez adta az erőt ahhoz az elszántsághoz, amely — mint az elején idéztem a petőfitelepi cimborát — oda vezetett, hogy bár katoná sem voltam, mégis fegyveres szolgálatra jelentkeztem. Nem véletlenül használom az „elszántság” szót. Ez volt az, ami akkor valamennyünkben oly erősen munkált. Ez adott tudatosságot, biztosságerzetet és — még egyszer mondom: erőt.

Aki nem ismeri belülről a munkásöréletet, aligha tudja elgondolni, mit jelent az igazán bajtársias, elvtársias légkör. Az, ami nélkül szegényebbek lennénk, az, ami közösséggé teszi a legkülönbözőbb foglalkozású emberekkel összeállt köteleket. És amikor azt mondom, közösség, nemcsak az acélkék egyenruhás munkásörközösségre gondolok. Az országokra is. Aki ezt a szolgálatot vállalja, az ország nagy közösségének szolgálatát vállalja. És miért? Azért az elismerésért, amit nem lehet pénzben kifejezni: az erkölcsi megbecsülésért. Vagy talán hadd mondjam egyszerűbben azt, ami engem negyedszázada itt tart: hogy ne legyen még egyszer ötvenhat.

I. Zs.

Szolgáltatások

Kisiparosok a lakótelepeken

Változó életformánk, munkaidőnk, ötnapos munkahétünk, a növekvő szabad idő, mind-mind azt igényli, hogy a lakossági szolgáltatások mind magasabb igényeket elégítsenek ki, s ez a téma egyre több fórumon kerül napirendre. Szegeden különösen azért izgalmas kérdés, mert a városszerkezet átalakulásával a szolgáltató egységek eddigi rendszere nem mindenben egyezik meg az azt igénylők területi elhelyezkedésével.

A városi tanács a múlt év végén a lakossági szolgáltatás helyvuljon vetekedhetne a Belvárosszal vagy akár csak megis közelíthetné azt bármelyik nagy lakótelepünk színvonala. A szolgáltatásbeli „foghijakat” itt is nem kis részben kell és szükséges a kisiparnak pótolni. Ha nem az egyes szakmákra lebontva, hanem csupán a létszámadatakat összevetve nézzük, akkor is szembetűnő a különbség ez utóbbiak esetében. Míg például a Belvárosban 319 szolgáltató kisiparos működik, Tarján-Felsővárosban 196, az Északi városrészben 56, Rókuson 111. Aki az egytéb terebelyesedő új lakótelepeken él, mindennapjaiban érezheti, szükség van újabb és újabb szolgáltató egységek megnyitására. Mint Fráter György, a KIOSZ szegedi körzeti csoportjának titkára elmondta, Szegeden 921 főfoglalkozású, 2083 munkaviszony mellett működő, illetve 233 nyugdíjasként praktizáló kisiparos áll a lakosság szolgálatára. Am csak kisebb részük végzi a lakótelepeken munkáját. A KIOSZ tapasztalata szerint sem kielégítő még a kisiparosoknak ezen a területen az elhelyezkedése. Mint elmondta, különösen „hiányszakma” ezeken a területeken a férfifodrász, a cipész, vegytisztító és a férfiszabó szakma.

Az új rendelkezések lehetővé teszik, hogy ne csak főfoglalkozásban, hanem munka mellett, másodállásként is végezzenek kisipari szolgáltatást a lakosság szolgálatára. Miután a szocialista szolgáltató szektor bővítése, fejlesztési és települési lehetőségei behatároltak, különösen a peremkerületekben kívánatos a kisiparosok szolgáltató tevékenysége.

Jöllehet, az értékelés nem sorolja a rosszul ellátott területek közé a városi lakótelepeket, ám ez korántsem jelenti azt, hogy ellátottságban vetekedhetne a Belvárosszal vagy akár csak megis közelíthetné azt bármelyik nagy lakótelepünk színvonala. A szolgáltatásbeli „foghijakat” itt is nem kis részben kell és szükséges a kisiparnak pótolni. Ha nem az egyes szakmákra lebontva, hanem csupán a létszámadatakat összevetve nézzük, akkor is szembetűnő a különbség ez utóbbiak esetében. Míg például a Belvárosban 319 szolgáltató kisiparos működik, Tarján-Felsővárosban 196, az Északi városrészben 56, Rókuson 111. Aki az egytéb terebelyesedő új lakótelepeken él, mindennapjaiban érezheti, szükség van újabb és újabb szolgáltató egységek megnyitására. Mint Fráter György, a KIOSZ szegedi körzeti csoportjának titkára elmondta, Szegeden 921 főfoglalkozású, 2083 munkaviszony mellett működő, illetve 233 nyugdíjasként praktizáló kisiparos áll a lakosság szolgálatára. Am csak kisebb részük végzi a lakótelepeken munkáját. A KIOSZ tapasztalata szerint sem kielégítő még a kisiparosoknak ezen a területen az elhelyezkedése. Mint elmondta, különösen „hiányszakma” ezeken a területeken a férfifodrász, a cipész, vegytisztító és a férfiszabó szakma.

Az új rendelkezések lehetővé teszik, hogy ne csak főfoglalkozásban, hanem munka mellett, másodállásként is végezzenek kisipari szolgáltatást a lakosság szolgálatára. Miután a szocialista szolgáltató szektor bővítése, fejlesztési és települési lehetőségei behatároltak, különösen a peremkerületekben kívánatos a kisiparosok szolgáltató tevékenysége.

Jöllehet, az értékelés nem sorolja a rosszul ellátott területek közé a városi lakótelepeket, ám ez korántsem jelenti azt, hogy ellátottságban vetekedhetne a Belvárosszal vagy akár csak megis közelíthetné azt bármelyik nagy lakótelepünk színvonala. A szolgáltatásbeli „foghijakat” itt is nem kis részben kell és szükséges a kisiparnak pótolni. Ha nem az egyes szakmákra lebontva, hanem csupán a létszámadatakat összevetve nézzük, akkor is szembetűnő a különbség ez utóbbiak esetében. Míg például a Belvárosban 319 szolgáltató kisiparos működik, Tarján-Felsővárosban 196, az Északi városrészben 56, Rókuson 111. Aki az egytéb terebelyesedő új lakótelepeken él, mindennapjaiban érezheti, szükség van újabb és újabb szolgáltató egységek megnyitására. Mint Fráter György, a KIOSZ szegedi körzeti csoportjának titkára elmondta, Szegeden 921 főfoglalkozású, 2083 munkaviszony mellett működő, illetve 233 nyugdíjasként praktizáló kisiparos áll a lakosság szolgálatára. Am csak kisebb részük végzi a lakótelepeken munkáját. A KIOSZ tapasztalata szerint sem kielégítő még a kisiparosoknak ezen a területen az elhelyezkedése. Mint elmondta, különösen „hiányszakma” ezeken a területeken a férfifodrász, a cipész, vegytisztító és a férfiszabó szakma.

Hatmillió kazetta

A hazai piacon is megjelentek már a Hi-Fi magnókészülékek. Ezzel lépést tartva a Polimer Műanyagfeldolgozó Szövetkezet meg-

kezdte a vas- és króm-dioxid típusú kazettás szalagok gyártását. Éves termelésük hatmillió kazetta.